

[Alfred Jensen.]

Nu kommer man altså og erkender, at der må tilføres ny kapital, hvis de forekomster, der findes, skal udnyttes, men dette må vi tage afstand fra. Vi vil gå imod yderligere placering af penge i foretagendet under de former, det her sker. Jeg har ikke den rørende omsorg for aktionærer, som det ærede medlem hr. Halfdan Hendriksen lagde for dagen; jeg mener, han har ret, når han siger, at aktionærerne fuldtud vidste, at det ikke var noget lukrativt foretagende. Hvis man henholder sig til de begrundelser, der blev givet her i folketinget, så det alt andet end strålende ud, og det var derfor ikke noget tvivlsspørgsmål for dem, der anbragte penge, at disse kunne gå tabt. Som sagerne ligger, mener vi, det er mest forsvarligt ikke at tilføre foretagendet ny kapital, og må det derefter gå i likvidation, må den vej betrædes. Derimod mener vi ikke, at mulighederne for efterforskning og udnyttelse af Grønlands rigdomme er udtømt eller bør standses; vi mener blot, at staten må foretage den for egen regning og risiko, og jeg skulle dog tro, at den vil kunne gøres betydelig billigere, end det vil være tilfældet i henhold til denne lov og efter de former, der er skitseret.

Vi vil altså stemme imod dette lovforslag. Jeg ønsker imidlertid i denne forbindelse at rejse et spørgsmål, nemlig spørgsmålet om, hvor mange grønlandere der er beskæftiget deroppe ved Mesters Vig. Vi mener, at blyforekomsterne ikke alene har interesse for det danske folk, men også for grønlanderne, og derfor har det i denne forbindelse betydning at få opklaret, om der beskæftiges grønlandsk arbejdskraft ved efterforskningen, om der skal beskæftiges grønlandsk arbejdskraft ved udvindingen, og i bekræftende fald hvad grønlanderne beskæftiges ved, og hvorledes deres løn- og arbejdsforhold i det hele taget er. Jeg forventer at få svar enten nu eller ved anden behandling; i alt fald ønsker jeg meget at få denne side af sagen klarlagt.

Tholstrup: Da vi gik med til at oprette dette selskab, var der visse muligheder: der var chancer, og der var risiko. Det, som gjorde, at vi gik med dengang, var, at man fik en efterforskning udført, som kunne være nyttig, men nu har det altså vist sig, at for-

ventningerne ikke har slået til, og at det, der er tilbage af chancer og risiko, alene er risikoen. Chancerne er gået fløjten, og der er nu investeret 12,5 mill. kr., hvoraf en stor part er penge, som ikke er til at få tilbage igen, hvis man standsede helt — og måske heller ikke hvis man fortsætter. Der er tværtimod stor udsigt til, at man her kommer til at kaste gode penge efter dårlige. Det foreslås nu, at staten skal gå ind med 12,5 mill. kr. foruden en tabsgaranti på 10 mill. kr. Staten skal altså gå ind i en risiko på 22,5 mill. kr., og det, der siges for planen, er ikke opmuntrende: at der ikke er så meget bly, som man havde regnet med, at det er svært at få fat i det, og at det viser sig, at produktionen ikke kan blive rentabel, fordi man må regne med en altfor stor arbejds løn for de nyttetimer, der kan opnås, når rejser og alting skal betales.

Når vi har brugt så mange penge uden at opnå noget og vi derfor må betragte dem som ofret på efterforskningen, tror jeg, man ville være bedre tjent med, også af hensyn til grønlanderne, at flytte denne efterforskning ned til de egne af Grønland, hvor grønlanderne bor, således at man ofrede nogle flere penge på at finde mineralier, eller hvad der måtte være at finde i jorden, i nogenlunde nærhed af de steder, hvor det kan komme grønlanderne til gavn. Det er sikkert meget få grønlandere, der er beskæftiget oppe i Mesters Vig, og det er slet ikke et sted, der egner sig for beboelse. Det er et sted, hvor man kan sende hårdføre folk hen i en kort periode, og når de har tjent godt, kan de tage hjem. Det er de samme principper, man har fulgt ved arbejdet for at udvinde kryolit.

En af årsagerne til, at det ikke ser ud til at blive en lukrativ forretning, er jo den, at blyprisen er faldet. Forhåbentlig stiger blyprisen ikke igen. Hvis de mange millioner, vi ofrer på Danmarks forsvar, de mange millioner, vi ofrer på at stable en samlet vestlig verden op for at undgå konflikter i fremtiden, ikke skal være forgæves, må vi jo regne med, at blyprisen ikke kan stige, og derfor bliver der faktisk ingen udsigt til, at det nogensinde kan blive lukrativt.

Det, som allermest taler til støtte for vor bedømmelse, er dette; at de private selskaber — de to svenske og det canadiske, som tilsammen har de 45 pct., og de forskellige